

**Sivistysvaliokunnan mietintö n:o 6 hallituksen
esityksen johdosta laiksi opintotukilain muuttamisesta**

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 8 päivältä toukokuuta 1990 lähettänyt sivistysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi otsikossa mainitun hallituksen esityksen n:o 44.

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina nuorempi hallitussihteeri Antti Vuorinen opetusministeriöstä, vanhempi budjettisihteeri Pentti Puoskari valtiovarainministeriöstä, projektipäällikkö Heikki Ravantti Valtion opintotukikeskuksesta, koulutustoimitsija Pertti Hyvönen Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK:sta ja apulaisjohtaja Kari Purhonen Suomen Työnantajain Keskusliitto STK:sta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan aikuisopintotuen vakainaistamista aikuisväestön opiskeluedellytysten turvaamiseksi ja opiskeluhallituksen lisäämiseksi. Aikuisopintotukea on myönnetty 1 päivänä heinäkuuta 1987 aloitetun aikuisopintotukikokeilun puitteissa. Pyrkimyksenä on luoda edellytykset aikuisopiskelun yleistymiselle tarvetta vastaavasti. Aikuisopiskelijan saama opintotuki koostuisi kuten kokeiluajanakin muusta opintotuesta ja aikuisopintorahasta. Vakainaistamiseen liittyen ehdotetaan myös opiskelijan taloudellista tilannetta koskeviin tarveharkintasäännöksiin lainsäädäntötekniisiä parannuksia. Vakainaistaminen liittyy vuonna 1990 tehtyyn tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun. Lainmuutos on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1991.

Valiokunta pitää hallituksen esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Näin ollen valiokunta puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä seuraavin huomautuksin.

Helsingissä 11 päivänä kesäkuuta 1990

Opintotukijärjestelmän kehittäminen aikuisväestön tarpeita varten toteuttaa osaltaan jatkuvan koulutuksen periaatetta ja se on tarkoitettu helpottamaan ja lisäämään ennen kaikkea omaehtoista opiskelua. Vuonna 1987 aloitettu aikuisopintotukikokeilu on osoittanut, että järjestelmän vakainaistaminen on perusteltua. Tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun liittyen myös Erorahaston toimialaa on laajennettu aikuiskoulutuksen edistämiseksi.

Valiokunnan mielestä on tärkeää säilyttää kokeilussa noudatut valintaperusteet entisellään siten, että myös ammatillista koulutusta vailla olevat sekä kotona lapsia hoitaneet voidaan hyväksyä aikuisopintotuen piiriin.

Valiokunta korostaa sitä, että opintotukijärjestelmää tulee kehittää kokonaisuutena ja kii-rehtii opintorahan osuuden korottamista puoleen koko opintotuen määrästä kaikilla koulutustasoilla. Aikuisopintotuen osalta tulee selvittää muun muassa etäopetuksen ja monimuoto-opetuksen huomioiminen aikuisväestölle sopivana opiskelumuotona, opintotukiajan tarkoituksenmukaisuus ja opiskeluajaisen toimeentulon turvaaminen siten, että järjestelmä mahdollisimman laajasti mahdollistaa aikuisten perus- ja lisäkoulutukseen sekä tieteelliseen jatkokoulutukseen osallistumisen.

Edellä olevan perusteella sivistysvaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

*että lakiehdotus hyväksyttäisiin
muuttamattomana.*

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Pystynen, jäsenet Almgren, Haavisto, Holvitie,

Jääskeläinen, Lahti-Nuuttila, Pohjanoksa, Renko ja Uosukainen sekä varajäsenet Isohökkanen-Asunmaa, Vastamäki ja Wasz-Höckert.

